

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrivm Miracvlorvm Et Historiarvm Memorabilivm Lib. XII

Caesarius <Heisterbacensis>

Antverpiae, 1605

De miros visionibus domini Betranni monachi de Carixto, cap. 38.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13177

rode rediit, misericordiam quæsiuit, sed non inuenit. Suasit ei Abbas, qui solus ei erat propitius, ut Archiepiscopum Treuerensem adiret, & eius auxilio atque interuentu ingressum obtineret. Vtrumque factum est: omnia tamen hæc circa illum gesta fuisse per clementiam beatæ Dei genitricis, prædicto Danieli reuelata sunt. Vis nunc nosse quam sincero affectu diligentes se diligat, quantum dilectos honoret, & quam mirificis reuelationibus eosdem glorificet? APOLLONIUS: Talia audire tibi mihi est. CAESARIUS: Quæ dicturus sum, multorum didici fida relatione.

CAPVT XXXVIII.

Quantum B. Virgo diligentes se diligat & honorat.

IN Longobardia in quadam domo ordinis nostri, quæ Carixtus dicitur, ante paucos annos monachus quidam extitit nomine Bertramus: iste tam feruenti motu charitatis Dominam nostram sanctam Dei genitricem amabat, ut non sine magno cordis cruciatu audire posset, si fortè dubitatiuè quis diceret, vel legeret, de corporali illius assumptione. Cū iam exgisset in ordine quindecim annos, adhuc iuuenis ætate, in vigilia assumptionis eiusdem gloriosa virginis, rogauit Abbatem, ut sibi liceret ire ad vicinam grangiam, dicēs, se non posse audire neque sermones Hieronymi in choro, neque sermonem in capitulo, timēs quod prædictum est: erat enim grangiarius. Abbas sanctitatem eius turbare timens, annuit eius petitioni: cumque venisset iuxta grangiam, angelus Domini mirabili modo illum rapuit, & ad Ipatium vnius diætæ iuxta paruum quandam ecclesiam, vicinam satis castro fratris sui carnalis, viri nobilis, deponens, disparuit. Equus verò cui insiderat & seruus iuxta grangiam dimissi sunt. Erat autem fluuius, qui sine naue transuadari non potuit, inter castrum & capellam. Qui cū sederet admirans vbinam esset, vel qualiter ad illum locum deuenisset, iuuenis quidam splendidus de ecclesia exiit, & quia Domina nostra ipsi ocyus ecclesiam ingredi mandaret, voce clara nunciauit. Ingressus ecclesiam, vidit sanctam Dei genitricem Virginem Mariam in corpore glorificato, in sede miri decoris resedentem.

gentem. Sedebant circa illam diuersi ordines Sancto-
rum, Patriarchæ videlicet, Prophetæ, Apostoli, Mar-
tyres, Confessores, Virgines, Viduæ, Coniugati: erat
autem hora nona. Quem virgo beatissima salutans
familiarius, ait: Bertrame, meliores sermonibus Hie-
ronymi hic audies sermones. Dicta Nona a circumfi-
dentibus, per interualla dicta sunt & reliquæ horæ,
Vesperæ videlicet, Completorium, Matutinæ, Lau-
des, Prima, Tertia, Sexta, eratque psalmorum siue re-
liquorum cantuum melodia tam suauissima, & vocū
tanta concordia, vt sermo nullus exprimere posset.
Deinde vultum iocundissimum ei exhibens, voce hi-
lari ac dulci sic ait: Bene scio Bertrame quare nunc e-
gressus sis de claustro, noueris pro certo, me in vtraq;
substantia, id est corpore & anima, glorificatam, & die
quadragesimo a mortuis resuscitatam. APOLLONIVS:
His verbis concordat visio domina Elizabeth de Sco-
nauia, in qua legitur sub eisdem verbis Domina nostra
ei resurrectionem suam reuelasse. CÆSARIVS: Tanto
amplius fides adhibenda est huic visioni. Mox vt bea-
ta virgo verba prædicta protulit, conuentus ille cœle-
stis disparuit, & monachus in loco suæ sessionis se so-
lum inuenit. Nutu diuino germanus eius, de quo su-
pra dictum est, adueniens, cū solum illum ibide re-
perisset, & quòd ibi solus sederet vel vnde veniret in-
terrogasset, omnia quæ circa se gesta sunt, ne laicum
scandalisaret, per ordinē recitauit. Tunc ille: Expecta-
te hīc frater, donec equū vobis adducam. Mira res, fe-
stinante illo ad castrum, angelus Domini in momen-
to in locum, de quo tulerat illum, reposuit. Reuersus
miles, cū nō inuenisset, quē dimiserat, apostatā siue e-
iectū illū æstimans, ad monasteriū currit, ad quod
dicto Cōpletorio veniens, Abbatē vocauit, & vbinam
frater suus esset requisit. Cui cū Abbas signaret, vt
expectaret vsque manē, & ille turbatus responderet:
Scio quia eiecistis eum, minareturq; monasterio, ru-
pto silentio respōdit Abbas: Per licentiā meā ad proxi-
mā grangiā equitauit, nō dubito quin ibi sit. Ierunt si-
mil, & in capella Cōuersorum orantem inuenerunt,

& cognouerunt ex testimonio illorum, quia eadem hora, qua miles cum iuxta castrum reliquerat, eandem grangiam intrauerit. APOLLONIVS: In his quæ dicta sunt, parem hunc iudico virum duobus antiquis prophetis, Ezechieli scilicet & Habacuc, ex quibus vnus mirabiliter vidit quæ agebantur in Ierusalem, alter verò de Iudæa subito translatus est in Babylonem.

Ezech. 8.

Dan. 12.

CÆSARIVS: Aliquid amplius in isto considero; magis miraculosum videretur corpus glorificatum, siue celestes ordines, oculis corporeis posse videre, quàm in spiritu, qualè visionè se Ezechiel vidisse testatur. APOLLONIVS: Consentio. CÆSARIVS: Maiorem iudico visionem quæ sequitur. Die quadam angelus Domini ex parte Abbatis signum ei fecit, vt ad portam veniret, secutus est ille præcedentem, & cum ad portam non inuenisset Abbatem, eodem signo angelus eum traxit in campum; qui cum miraretur, quonam esset iturus, & ille signis ex parte Abbatis sequenti nimis esset importunus, venerunt ad quosdam montes sublimes, quibus transmissis, locum ingressi sunt amoenissimum, arboribus & diuersi generis floribus nimis deliciosum: erat enim paradysus terrestris. Inter cætera, quæ ibidem vidit, duos senes splendidos, Enoch videlicet & Heliam, conspexit & agnouit, tenebantque in manibus librum maximum, litteris aureis scriptum, vno tantum folio vacuo. Et dixit ei angelus Domini: Iste est liber prædestinationis, continens omnia nomina electorum, qui ab initio mundi vsq; ad diem hanc nati sunt: cum autem folium, quod vacuum cernis, perfectum fuerit, mundus consummabitur. Et ostendit ei nomen suum, quod cum legisset lætus, adjecit: Nunquam delebitur nomen tuum de libro hoc. Iste est liber de quo David dicit in Psal-

Psal. 138 mo: Et in libro tuo omnes scribentur, & Dominus
Luce 10. in Euangelio: Gaudete & exultate, quia nomina vestra scripta sunt in cælo. APOLLONIVS: Si in illo libro soli electi scribuntur, quid est quod idem
Psal. 68. Propheta de reprobis dicit: Deleantur de libro viuentium? CÆSARIVS: Psalmista hinc loquitur secundum

dum

dum spem illorum, qui de sua præsumentes iusticia, putant se ibi esse scriptos. Quod autem nullus reprobatorum in eo scribatur, mox ostendit, cum subiungit: Et cum iustis non scribantur. APOLLONIUS: Placeat quod dicis, sed rogo, ut si aliquid adhuc nosti de hoc beato viro, dicere mihi non differas. CAESARIUS: Tempore quodam cum esset in oratione, beatam genitricem Dei ex opposito sui supra cespitem videntem stare conspexit. Et ecce, fons aurei coloris & regione cum impetu erumpens, riuulum suum ad pedes eius dirigebat: cuius lapilli lapides erant pretiosi, smaragdi videlicet, carbunculi, topazij, saphiri, hyacinthi. Cumque de visione miraretur, ait illi Domina nostra: Nosti Bertrame quid ista significant? Dicente illo: Non Domina, respondit: Fons iste aurei coloris, ordo Cisterciensis est, qui sicut aurum reliqua metalla, ita ceteros ordines tam dignitate quam sanctitate præcellit: illis iam ex magna parte fluentibus à me, iste speciali quadam prerogatiua dilectionis non cessat fluere ad me: lapilli pretiosi, quos vides riuulo, speciales amici mei sunt in ordine, & in obsequio meo plus ceteris feruentiores. Sicque disparuit visio in oculis eius. Omnia hæc recitata sunt Abbatibus tempore capituli generalis. Multa alia vir iste beatus vidit & egit, digna relatu, quæ mihi non sunt recitata. APOLLONIUS: Miror si aliquas vir tam sanctus habuerit in ordine tentationes. CAESARIUS: In principio conuersionis suæ, ut audiui, de cibis regularibus plurimum tentabatur, sicut vir nobilis & delicatus: hoc cum dixisset Abbati, intelligens ille ex munditia conscientia eius, Spiritum sanctum esse in eo, respondit: Roga Deum quod vis, & non negabit tibi. Oravit ille, & exauditus est: ab illo tempore in tantum delectabatur cibis regularibus, ut de licentia maioris abstinence Abbati foret importunus. APOLL. Beati sunt claustrales, qui ad tantam familiaritatem Dei genitricis admittuntur. CÆS. Non solum claustrales, imò etiã & personas seculares se diligentes, mater pulchre dilectionis diligit & honorat, ex quibus occurrit beate memoriæ Walterus

Eccli. 4

de

de Birbach, cuius supra in diuersis locis memini, quæ non solum inferioris ordinis homines, sed & Reges, & Principes, nobilesque venerabantur, audientes beneficia a matre misericordie illi concessa. APOLLONIVS: Cuius fuerit professionis vir iste ex superioribus noui, sed quis fuerit, vel qualem duxerit vitam ante conuersionem, siue conuersus in ordine, scire desidero. CÆSARIVS: Quicquid de illius actibus memoria dignum noui, fida tibi pandam relatione.

CAPVT XXXIX.

*Vita
Walteri
de Bir-
bach.*

Igitur Walterus, de Birbach villa oriundus extitit, vir diues ac potens, & nobilis valde, confanguineus Henrici ducis Louanij. Qui cum esset militiae saeculari adhuc aetate florens deditus, & in ea strenuus satis atque nominatus, Dominam nostram sanctam Dei genitricem semperque virginem Mariam ab ipsa pueritia cepit inuocare, & ex intimo cordis affectu diligere, atque ieiuniis, eleemosynis, & missarum celebrationibus honorare: licet enim corpore deditus esset, ut dictum est, torneamentis; corde tamen totus erat in obsequio beatae Virginis. Tempore quodam, cum properaret ad quoddam torneamentum, milites habens in comitatu, venissetque ad ecclesiam quandam, illos ut missam audire vellent hortabatur; quod cum recusarent, moram tantam sibi periculosam esse praecedentes, illis recedentibus ipse mansit, missam de sancta Maria sibi cantari fecit, & obtulit, sicque socios infecutus est. Cui cum aliqui de torneamento occurrerent, & hoc ex responsione illorum cognouisset, subiunxit: Estne adhuc inceptum? Dicentibus illis, etiam, respondit, Quis fortius ibi agit? dominus Walterus, inquit, de Birbach, ipse in ore omnium est, omnibus praefertur, & ab omnibus laudatur: aliis vero occurrentibus, & similia dicentibus, stupens admirabatur, quidnam hoc portenderet. Actum est ineffabili pietate beatae Virginis, ut militem deuotum in obsequio suo tardantem, interim torneamento honoraret, eiusque absentiam mirabili quadam virtute suppleret. Veniens tamen ad locum, armauit se,